

Lezingen: Jesaja 45: 18-23 en Johannes 14: 21-31

Gemeente van Christus,

De verzen die voor vandaag door het oecumenisch leesrooster worden aangereikt, maken deel uit van de zogenaamde afscheidsgesprekken van Jezus met zijn leerlingen. In het rooster worden de verzen 21 en 22 weggelaten. Maar ik vind dat dat zomaar niet kan. Daar staat namelijk een vraag van één van de leerlingen aan Jezus. Je mag toch veronderstellen, dat de woorden van Jezus die daarop volgen iets van een antwoord inhouden. Die vraag is trouwens ook niet een zomaar te negeren vraag, lijkt me. Het zou ook best weleens een vraag kunnen zijn voor ons, voor u, jou en mij.

De vraag wordt gesteld door Judas. Om misverstanden te voorkomen, voegt de evangelist toe: niet Judas Iskariot. Ja, daar denk je bij die naam natuurlijk meteen aan. In het 13^e hoofdstuk lezen we: "*Judas nam het brood aan (van Jezus is dat) en ging meteen weg.*" En dan staat er veelzeggend: *Het was nacht.*

En niet veel later moet Jezus de overmoedige Petrus zeggen, dat hij Hem zal verloochenen. Over 'nacht' gesproken. En daarop volgen dan de verzen waar ook de onze van vanmorgen bij horen waarin Jezus zijn leerlingen instrueert. Ja, ik noemde het wel afscheidsgesprekken, maar met Naastepad kunnen we het ook inauguratiegesprekken noemen, want de leerlingen worden voorbereid op het naderende levenseinde van Jezus. De vraag is: hoe dan verder?

Maar nu die vraag van Judas dan? '*Waarom zult U zich wel aan ons, maar niet aan de wereld bekendmaken, Heer?*' Die vraag volgt op Jezus woord: *Wie Mij liefheeft zal de liefde van mijn Vader en Mij ontvangen, en Ik zal Mij aan hem bekendmaken.* Openbaren/ doen kennen. In het Grieks staat er een woord dat afgeleid is van 'licht'. Jezus in het volle licht. Niets blijft er duister aan Hem.

Wel aan ons, maar niet aan de wereld? 'De wereld'..., wat bedoelt Judas daarmee? Welke wereld?

Mij kwam een liedje in gedachten. Misschien kent u het ook. Een Rotterdams evangelisatie jongerenkoor zong het in de jaren vijftig van de vorige eeuw. In Rotterdam waar ik toen woonde, was het toen populair in evangelisatiekringen. Het refrein luidt:

Dit, dit is de wereld,
de wereld waar ik in woon.
Hier zijn de treden te zien
van Gods troon.
Wie hier omhoog klimt
vanuit het gedruis,
ontwaart de contouren
van 't Vaderlijk huis.

En dan één van de coupletten:

De hele wereld houdt Hij in zijn handen.
Hij spreekt in stilte en in stadsgerucht
van liefde en genade en erbarmen
voor ieder die in wanhoop naar Hem vlucht.

Een liedje gecomponeerd door de dirigent van dat koor, Hardenbol, die in het gewone leven schoenmaker was.

Het ademt de sfeer van de wederopbouw: Rotterdam, Nederland, onze wereld richtte zich op na de WO II. Maar het was ook de tijd van de Koude Oorlog, van de dreiging van een WO III, maar nu als grote vijand de Sovjet-unie. Dat was mijn wereld in de jaren vijftig.

In wat voor een wereld wonen wij nu?

Een veelbelovende toekomst ligt achter ons. Ik denk aan die prachtige tijd waarin de Berlijnse muur viel, waarin de Zuid-Afrikaanse president De Klerk besloot Nelson Mandela vrij te laten, waarin het vrije Westen de agenda van de wereld bepaalde.

Maar moet je nu kijken! De feiten spreken toch voor zich! Wie hebben het in onze wereld voor het zeggen gekregen? Ik hoef u de namen niet te noemen van de leiders met autocratische neigingen. Valt een rechtvaardige vrede wel te verwachten in Oekraïne? En de situatie op de Westbank en in Gaza. Om van Soedan maar te zwijgen.

De oorlogsindustrie draait op volle toeren. "Wie vrede wil, moet zich voorbereiden op de oorlog", luidt het motto.

Wat wij nog mogen verwachten van de toekomst? Toch niet, dat ons kind, kleinkind naar het front zal worden gestuurd?!

Gemeente, 'de wereld' is geen statisch begrip. Het hangt er maar vanaf over welke tijd je het hebt en waar je woont op de aarde om te kunnen duiden wat jÓuw wereld is.

Dat kan een comfortabele wereld zijn, een vriendelijke, maar ook een angstige en boosaardige. Dat liedje mocht het dan wel hebben over een God die de hele wereld in zijn handen houdt, maar ik hoorde het een collega zeggen, dat hij het niet meer mee kon zingen: *He's got the whole world in his hand.*

Bij al die verschrikkelijke beelden op het nieuws?

Hoezo : '*Hier zijn de treden te zien van Gods troon*' ???

Over welke wereld heeft Júdas het? In wat voor een wereld bevindt Jezus zich en de eerste lezers van dit Johannesevangelie van eind eerste eeuw?

Jezus is op weg naar zijn executie op Golgotha. Zijn wereld is een boosaardige, vijandige wereld. Die de oren dicht stopt en de ogen sluit voor wie Hij is en wat Hij zegt en doet. "*Hij kon daar geen tekenen doen vanwege hun ongeloof,*" zo lezen we in een ander evangelie, dat van Marcus (6: 5). Jezus zegt hier in Johannes: *wie Mij niet liefheeft, houdt zich niet aan wat Ik zeg.* En dat is dáárom zo hopeloos, omdat wat Hij, Jezus, zegt niet zijn eigen woorden zijn, maar de woorden van Hem die hem gezonden heeft, woorden van God.

We stuiten hier op de kern van wat Johannes ons in steeds andere bewoordingen op het hart wil drukken : dat Jezus van God komt, diens woord is, en dat God en Jezus liefhebben inhoudt: zijn woord, zijn geboden bewaren.

In de ruimte waar de geboden worden bewaard, gedaan, doorgegeven, daar wil God verblijven. *'Waar liefde woont, gebiedt de HEER zijn zegen. Daar woont Hij zelf!'*, zo de psalm (133 OB). En hier in vers 23, zegt Jezus het zo: *Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord bewaren en mijn Vader zal hem liefhebben en wij zullen bij hem komen en wij zullen verblijf bij hem maken.*

"Ubi caritas et amor, deus ibi est." : Waar vriendschap is en liefde, daar is God.

Hoe anders is die wereld buiten God. Gevaarlijk, bedreigend voor Jezus en voor zijn volgelingen niet minder. *'Laat jullie hart niet onrustig, geschokt zijn of bang'*, ja, ze voelen als het ware de hete adem van de boosaardige wereld in hun nek. Wat als Jezus niet meer bij hen is? Zijn ze dan overgeleverd aan zich zelf, aan die wereld? Wat zal hun houvast zijn, wie zal hen de rechte weg wijzen, wie zal hen beschermen?

En dan klinken die troostrijke woorden vol belofte, woorden over de heilige Geest, die God zal zenden en die zal maken dat ze Jezus zullen bewaren en niet kwijtraken. *Nog een korte tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, maar jullie zullen Mij wel zien , want Ik leef en ook jullie zullen leven.* Jullie zullen Mij wel zien, dat is 'in de Geest' zien. Dat is in geloof zien.

Jezus kennen, liefhebben, de geboden bewaren, het Woord bewaren, het zijn aspecten van hetzelfde, of steeds weer nieuwe manieren om hetzelfde aan te duiden. Dat zal doorgaan, die wijze van omgaan , leven met God. Wij – zo lezen we- God en Jezus, wij zullen bij hen komen, bij hen verblijven. Het gaat hier over die gemeenschap van de volgelingen van Jezus, dat kleine marginale groepje, dat de prille vroege gemeente vormde, in een wereld die beheerst werd door de grootmacht van het Romeinse Rijk en waar de vrede een gewapende vrede was. In een wereld die van God los was.

Hoe verhoud je je als christen tot die wereld? Laat je je biologeren door de macht van het kwaad, of heb je de vastberaden onverstoorbare Jezus voor ogen, die weigert concessies te doen aan de macht, het grote geld. Bij wie het het bestaansrecht en de waardigheid van een mens voorop gaat.

Hoeveel ruimte is er in ons hart voor God en Jezus? Is het ons een vreugde om de geboden te doen, ons aan Jezus te houden als belichaming van de Thora? En als het daarin gaat om 'liefhebben', wat betekent dat dan in onze verhouding tot die wereld?

Stelde Judas die vraag uit liefde tot de wereld? Gunde hij het de wereld , dat zij Jezus óók zou kennen? Dan komt er nu in de tekst een verrassend antwoord. Jezus zegt dat de heerser van deze wereld geen macht over Hem heeft. Dat Hij, Jezus en zijn boodschap niet kapot zijn te krijgen. Dat is het eerste. *'Ik heb de wereld overwonnen'*, zegt Jezus elders. Én,- dat is het tweede - dat de wereld zal weten, dat Hij de Vader liefheeft en doet wat de Vader Hem heeft opgedragen. Tóch!

De weg die Jezus gaat is Gods weg, de enig werkelijk begaanbare weg wil je eeuwig leven! Dat zal de wereld zien. De ogen zullen opengaan, zo maak ik daaruit op, en de wereld zal merken hoe verblind ze was. Want ...God blijft zijn schepping trouw. Alzo lief heeft God de wereld gehad, zo lezen we in Johannes 3. Dat is niet alleen de wereld met een vriendelijk gezicht, maar ook die van Gaza, Soedan, en noem de hel van vandaag maar op. Waar deze

wereld verblind is, bidden wij – het is vandaag Zondag Rogate: zondag Bidt! – om de kracht van de Geest, opdat er tóch een begin kan zijn van het 'zien van de treden van Gods troon', blijken daarvan dat God toch de wereld in zijn hand houdt en regeert.

En wie zal het zeggen hoe wij, Christus' gemeente, daar een rol in mogen spelen door een gemeente te zijn die leeft uit de kracht en de presentie van Jezus en de Geest.

Was het niet Huizinga, die zei, dat het verlangen naar een betere wereld onverwoestbaar is? Na Pasen is dat zeker in de gemeente van Christus zo. Ja toch, gemeente?! We kunnen en mogen ons niet neerleggen bij een wereld waar het kwaad zich breed maakt en het recht wordt gebogen. En zolang er nog mensen als Trump, Orban, Netanjahu verkozen en bejubeld worden, is er nog een wereld te winnen. We wéten niet alleen wat ons te doen staat, maar we verhéugen ons er in, dat we het Woord hebben om te bewaren en verzekerd mogen zijn van Gods liefde

In het eerste bijbelboek stelt God zijn boog in de wolken ten teken, dat Hij de ondergang, de chaos, van zijn schepping niet zal laten gebeuren en in het laatste bijbelboek is sprake van een onafzienbare menigte die niemand tellen kan uit alle landen en alle volken, van elke stam en taal.

Hij zal zich ook aan de wereld bekendmaken, Judas! Niemand wordt bij voorbaat uitgesloten.

Ja, maar dit gaat allemaal over de grote wijde wereld. Maar als het in mijn eigen wereldje zo uitzichtloos is en daar geen greintje licht in doorbreekt?

Ik hoorde van een man, hij was blind geworden, voor wie er geen mens deugde. Maar tussen al zijn klaagzangen in merkte hij op: "Jezus was een goed mens." In de context van die man, in zijn wereldje deugde er niemand meer. Op die ene na, één mens die in ieder geval wèl deugde! Voor wat dat woord waard was... voor mij in ieder geval heel veel!

Glorie aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen.